گزارش «جوان» از تشییع پیکر شهید مدافع حرم محمدرضا بیات که پیکرش به تازگی شناسایی شده است

خوش‌آمدی بچه محل

■ علیرضا محمدی

«خوش آمدی بچه محل» جمله‌ای است که روی بنرها و تصاویر شهید مدافع حرم محمدرضا بیات در تشییع پیکرش به چشم می‌خورد. محمدرضا (علی) از بچه‌های بسیجی منطقه ۱۷ تهران موسوم به دارالشهدای تهران است. منطقه‌ای در جنوب‌غرب تهران که در دفاع مقدس و دیگر حوادث انقلاب و پس از آن، بیش از ۴ هزار شهید داده است. امروز پنج‌شنبه ۱۱ آذر، خیابان شهید قربانی که به میدان جلیلی (محل سکونت پدری شهید) منتهی می‌شود، مملو از جمعیتی است که می‌خواهند یکی از بچه‌های محله‌شان را تشییع کنند. من که خودم سال‌ها در این محله زندگی کرده‌ام، برایم عجیب است چرا تا امروز محمدرضا بیات را نمی‌شناختم. یا او را در میدانی که بارها از آن عبور کرده‌ام، تا به حال ندیده بودم!

■■■

■ **سیل جمعیت**

جمعیت به قدری است که میدان جلیلی و خیابان‌های اطراف آن کاملاً پر است. چنین جمعیتی نمی‌تواند تنها متعلق به این منطقه باشد. شاید از دیگر نقاط تهران هم دوستداران شهدا خودشان را به دارالشهدای تهران رسانده‌اند. چند سال پیش که برای اولین بار با پدر شهید بیات گفت‌وگو کردیم، پسرش به تازگی مفقود شده بود. محمدرضا اواخر سال ۹۴ به سوریه رفت و اوایل سال ۹۵ در اطراف حلب به شهادت رسید و مفقود شد. آن زمان که با پدر شهید گفت‌وگو کردیم، آن‌قدر فرزندش مظلوم واقع شده بود که از دیدن ما و گفت‌وگویی که می‌خواستیم با او انجام بدهیم، خوشحال شد. اما حالا سیل جمعیت به قدری است که به مظلومیت و گمنامی این شهید خط بطلانی کشیده است.

■ **شهدای محله**

روی وسیله نقلیه‌ای که قرار است پیکر شهید را حمل کند، تصاویر دیگر شهدای مدافع حرم منطقه ۱۷ نقش بسته است. از شهید حمیدی گرفته تا شهید عسگری و چند شهید افغانستانی لشکر فاطمیون که آنها نیز جزو بچه‌های همین محله به شمار می‌آمدند و حالا همگی با عنوان شهید مدافع حرم، تصاویرشان کنار هم نقش بسته و به سیل جمعیت نگاه می‌کنند.

طبق برنامه، تشییع آغاز می‌شود. مقصد کوتاه است. از میدان جلیلی به میدان ابوذر (فلاح) و از خیابان ۲۰ متری ابوذر تا مسجد ناظریه که شهید بیات به عنوان یک بسیجی و جوانی مذهبی، در این مسجد فعالیت داشته است. دوشادوش جمعیت راه می‌افتم. خیابان شهید قربانی که دو میدان ابوذر و جلیلی را به هم وصل می‌کند، شاید کمی کمتر از یک کیلومتر طول داشته باشد. در حالی که ابتدای جمعیت به میدان ابوذر رسیده، هنوز انتهای جمعیت در میدان جلیلی است.

■ **خاطره ۹ دی**

این جمعیت را که می‌بینم، یاد ۹ دی ۱۳۸۸ می‌افتم. آن روز برای تهیه گزارشی از خانه خارج شده بودم که در میدان ابوذر با خانواده‌هایی روبه‌رو شدم که پای پیاده قصد رفتن به میدان انقلاب را داشتند. این مردم از این منطقه جنوب شهری سال‌های نه‌چندان دور ۴ هزار فرزند و برادر و پدر خود را برای اعتلای انقلاب داده بودند و اکنون می‌رفتند تا بار دیگر از انقلاب‌شان در برابر فتنه دیگری دفاع کنند. حالا و در تشییع پیکر یک شهید مدافع حرم، بار دیگر مردم دارالشهدای تهران کمر همت بسته بودند تا حماسه دیگری خلق کنند.

■ **سال‌های جنگ**

در میدان ابوذر که فضای بازتری دارد، نماز میت شهید خوانده می‌شود. یادم است وقتی که کودک بودم، همیشه این میدان پر از تصاویر شهدایی بود که آن سال‌ها در جبهه‌های دفاع مقدس آسمانی می‌شدند. تصاویر شهدا مرتب عوض می‌شد! بچه‌های محله یکی پس از دیگری به جبهه می‌رفتند و یکی پس از دیگری به شهادت می‌رسیدند. شهید می‌آوردند و عکس شهدای بعدی جایگزین شهدای قبلی می‌شد. شوخی نیست! یک محله نه‌چندان بزرگ در گوشه‌ای از تهران، یکه و تنها به اندازه کل یک تیپ ۴ هزار نفره شهید داده بود. شهدایی مثل داوود جعفری، غلامحسین بهبودی، علی قربانی، محمدرضا خوشبخت، برادران یاری، عظیم دانشور، غلامرضا کریمی، محسن ببری، محمدرضا شهسوار حقیقی و... جوان‌ها و مردان بسیاری که از آن روزها در دفاع مقدس راهی جبهه‌ها شدند و اکنون جوانان نسل‌های بعدی، باز به جبهه دفاع از حرم رفتند و تعدادی نیز در آنجا آسمانی شدند.

■ **مشهد شهدا**

بعد از نماز و سخنرانی، جمعیت به سمت مسجد ناظریه حرکت می‌کند. نکته جالب در خصوص میدان ابوذر این است که در ضلع شرقی آن، زیارتگاهی وجود دارد که محل شهادت چند نفر از بسیجی‌ها و پاسدارهای این منطقه است. آنها که طی حادثه‌ای در دهه ۶۰ به شهادت رسیدند، اکنون زیارتگاه کوچکی دارند که در کنار خیابان ابوذر برای‌شان درست شده است.

از میدان ابوذر تا مسجد ناظریه راه زیادی نیست. اینجا بهتر می‌شود ابعاد جمعیت را تخمین زد. شاید به ۷ یا ۸ هزار نفر برسد. یا حتی ۱۰ هزار نفر. پیش خودم فکر می‌کنم این مردم که با چنین اشتیاقی شهدای‌شان را بدرقه می‌کنند و باز هم خون می‌دهند، لایق بی‌مهری برخی از مسئولان نیستند که تنها به فکر رانت‌خواری و سوءاستفاده از بیت‌المال هستند.

■ **حضور آقا!**

به مقابل مسجد جامع ابوذر که می‌رسیم، جمعیت برای دقایقی از حرکت می‌ایستد. این مسجد محل جانبازی مقام معظم رهبری در سال ۱۳۶۰ است. ششم تیرماه آن سال، ایشان برای سخنرانی به این مسجد آمده بودند که یک بمب داخل ضبط صوت کنار جایگاه سخنران گذاشته می‌شود و لحظاتی بعد انفجار صورت می‌گیرد. قدیمی‌های محله هنوز این حادثه را به یاد دارند. جالب است تیر سال ۶۰ اولین و آخرین باری نبود که مقام معظم رهبری به این محله آمدند. ایشان در اسفند سال ۱۳۹۶ و در جریان شهادت محمدعلی بایرامی از شهدای فتنه در اویش گنابادی نیز به منزل پدر این شهید در خیابان شهید شهسوار حقیقی آمدند و دیداری با خانواده شهید داشتند.

■ **راه بی‌پایان**

پس از اندکی توقف مقابل مسجد ابوذر، جمعیت می‌رود تا به مقصد نهایی خود یعنی مسجد ناظریه برسد. از آنجا باید پیکر شهید به بهشت زهرا منتقل شود. فقط خدا می‌داند این مردم چند بار عزیزان شهیدشان را در همین مسیر تشییع کرده و به گلزار شهدای بهشت زهرا منتقل کرده‌اند. محمدرضا (علی) بیات یکی دیگر از بچه‌های منطقه شهیدپرور ۱۷ تهران است که روی دست‌های بچه‌های محله‌اش تشییع شده و به منزل آخرتش منتقل می‌شود.

در گوشه‌ای از مراسم، سه پسر نوجوان را می‌بینم که تصاویر شهید بیات را در دست دارند و کنار هم ایستاده‌اند. شاید روزی آنها نیز قدم در همان راهی بگذارند که محمدرضا رفته بود و شاید محمدرضا نیز وقتی که کوچک بود، مثل همین نوجوان‌ها در تشییع پیکر شهدای دیگر حضور پیدا کرده بود و شد.

> «خوش آمدی بچه محل» جمله‌ای است که روی بنرها و تصاویر شهید مدافع حرم محمدرضا بیات در تشییع پیکرش به چشم می‌خورد. امروز پنج‌شنبه ۱۱ آذر، خیابان شهید قربانی که به میدان جلیلی (محل سکونت پدری شهید) منتهی می‌شود، مملو از جمعیتی است که می‌خواهند یکی از بچه‌های محله‌شان را تشییع کنند

> در گوشه‌ای از مراسم، سه پسر نوجوان را می‌بینم که تصاویر شهید بیات را در دست دارند و کنار هم ایستاده‌اند. شاید روزی آنها نیز قدم در همان راهی بگذارند که محمدرضا رفته بود و شاید محمدرضا نیز وقتی که کوچک بود، مثل همین نوجوان‌ها در تشییع پیکر شهدای دیگر حضور پیدا کرده بود

پرونده

۱۸ آذر ۱۳۷۰ معرفی عراق به عنوان مسئول آغازگر جنگ

اعتراف دیرهنگام به یک امر بدیهی

■ غلامحسین بهبودی

۱۸ آذر ۱۳۷۰ عراق از سوی سازمان ملل به عنوان مسئول و آغازگر جنگ تحمیلی معرفی شد. این اتفاق باعث خوشحالی مردم ایران شد و حتی رسانه‌های آن زمان در این خصوص به تبلیغات پرداختند و آن را یک پیروزی برای ایران به شمار آوردند. به واقع هم اعتراف سازمان ملل به تجاوزگری عراق بعثی یک پیروزی برای ایران بود، اما فراموش نکنیم سازمان ملل در زمانی به این مسئله اعتراف کرد که یک سال قبل عراق با حمله به کویت، میانه خود با امریکا و غرب را برهم زده بود!

در طول دوران دفاع مقدس، ایران علاوه بر دشمن متجاوز، باید با شیطنت‌های مجامع بین‌المللی نیز می‌جنگید. شش روز پس از شروع جنگ، در حالی که دو لشکر عراق در ۱۲ کیلومتری اهواز بودند، شورای امنیت یکی از بی‌خاصیت‌ترین قطعنامه‌های خود را تصویب کرد. این قطعنامه صرفاً از دو طرف می‌خواست که آتش‌بس برقرار کنند، در حالی که چندین هزار کیلومتر از خاک کشورمان در اشغال دشمن بود.

تا پایان دفاع مقدس، شورای امنیت چند قطعنامه دیگر نیز به تصویب رساند که یکی از بهترین آنها، قطعنامه ۵۹۸ در تیرماه ۱۳۶۶ بود. بسیاری از صاحب‌نظران بر این باورند که اگر این قطعنامه در همان سال اول جنگ تصویب می‌شد، به احتمال قوی تحمیلی تا هشت سال طول نمی‌کشید.

در سال ۶۶ هم که قطعنامه ۵۹۸ تصویب شد، ایران نه آن را رد کرد و نه پذیرفت. مشکل روی دو بند قطعنامه بود که اشاره می‌کرد ابتدا باید آتش‌بس برقرار شود و سپس متجاوز تعیین شود. ایران بیم داشت که اگر فشار در جبهه‌ها را پایان دهد، هیچ‌گاه متجاوز تعیین نشود یا اگر هم شد، ایران را به دروغ مسبب آغاز جنگ اعلام کنند.

در همان ماجرای قطعنامه ۵۹۸ هم می‌بینیم که برای ایران تعیین متجاوز و تنبیه آن بسیار مهم بود.

اصلاً استراتژی ورود به خاک دشمن در سال ۱۳۶۱ و پس از فتح خرمشهر نیز یک پایش تنبیه متجاوز بود، ولی سازمان ملل به‌رغم شواهد بسیار واضح، تا سال ۱۳۷۰ و پس از حمله عراق به کویت صبر کرد و سپس به آغازگر بودن عراق اعتراف کرد.

اما چرا سازمان ملل نمی‌خواست به این راحتی‌ها به تجاوزگری عراق اعتراف کند؟ دلیل این موضوع در همان نکته‌ای است که باعث شد ورود ایران به خاک عراق در سال ۱۳۶۱ به یک فاجعه بین‌المللی از سوی امریکا و متحدانش تبدیل شود! در حالی که از حدود دو سال قبل عراق هزاران کیلومتر از خاک ایران را در اشغال داشت و حتی یک قطعنامه الزام‌آور برای خروج او از متصرفاتش صادر نشد.

ابرقدرت‌ها به هیچ عنوان نمی‌خواستند یک نظام ایدئولوژیکی مانند نظام اسلامی ایران که اسلام انقلابی را ترویج می‌کرد، در یک جنگ بزرگ خود را پیروز یا حداقل به حق معرفی کنند. از این رو اعتراف به تجاوزگری ایران برای سازمان‌های بین‌المللی تحت نفوذ ابرقدرت‌ها کار سختی بود.

به هر روی در ۱۸ آذر ۱۳۷۰ که بیش از یک‌سال از حمله عراق به کویت و سپس جنگ اول خلیج فارس می‌گذشت و در حالی که صدام یک‌شبه از متحد غرب به بزرگ‌ترین دشمنش تبدیل شده بود، سازمان ملل به تجاوزگری عراق در جنگ با ایران اعتراف کرد. به تبع این اعتراف، عراق باید خسارات وارده به ایران را جبران می‌کرد اما حتی در این موضوع نیز سازمان ملل کویت و خانواده‌های غربی حاضر در این کشور در زمان حمله عراق را اولویت داد و ابتدا عراق باید به آنها غرامت پرداخت می‌کرد و سپس به ایران. امری که تاکنون نیز محقق نشده است.

> استراتژی ورود به خاک دشمن در سال ۱۳۶۱ و پس از فتح خرمشهر یک پایش تنبیه متجاوز بود ولی سازمان ملل به‌رغم شواهد بسیار واضح، تا سال ۱۳۷۰ و پس از حمله عراق به کویت صبر کرد و سپس به آغازگر بودن عراق اعتراف کرد

گل واژه

ولی شما عاشق حضرت زهرا بوده‌ای

خانم مهناز شایسته از خوانندگان صفحه ایثار و مقاومت مطلبی ارسال کرده است. به گفته خودشان تا قبل از خوابی که از شهید ابراهیم هادی دیدند و این مطلب را به همین مناسبت نوشتند، خیلی با فضای ایثار و شهادت مأنوس و آشنا نبودند.

مردی که جنس زمینی نداشت
اما شانه‌هایش خون داشت!
آمد به خوابم در سحر
گفت ای که مرا خوانده‌ای راه نشانم بده!
نمی‌دانستم کیست و چیست...
با لبخندی شاخه گلی داد و گفت:
دردت را بگو... صدایم کرده‌ای
آشنا بود برایم انگار که سال‌ها پیش دیده بودمش
ولی باز در خواب پیش خودم گفتم:
آقا! ما کجا و شما کجا
ما که با خوبان جهان همرنگ نبوده‌ایم
لبخندی زد و گفت: ولی شما عاشق حضرت زهرا(س) بوده‌اید

■■■

استخوان و پلاک

قهرمانان سرزمین من پیچیده لای پاکت
با چند استخوان و پلاک می‌آیند
هزار سال سکوت و ایستاده به احترامت کم است قهرمان
که فرشتگان ایستاده در انتظارت کف می‌زنند
چه زیباست برای تو چشیدن شهد شهادت
گمنام به نام تو نیست بعد این در فرهنگ
لغات من: تو قهرمان تاریخ این خاکی برادر...

طراح: علیرضا سجادی‌فر ■ شماره ۶۳۶۸

جدول

از راست به چپ

■ ۱- دروازه‌بان تیم ملی و بایرن مونیخ آلمان- بخش انتهایی پرچم گل ■ ۲- درس کشیدنی- بشقاب بزرگ- از سلسله‌های حکومتی ایران که پیرو مذهب شیعه بودند ■ ۳- دختر سرزمین عجایب- سزاوار- ماده بیهوشی ■ ۴- برای جوانان عیب نیست- زندگانی- گوارا ■ ۵- مادر لر- مزرعه آخرت- سبزی سالاد- ورق کاغذ ■ ۶- نام پدر حضرت ابراهیم- سمت راست- شهر سیمان قزوین ■ ۷- چغندر پخته- کارگر کشتی- عید آذری ■ ۸- زبور آل محمد ■ ۹- زبان مردم نیوزیلند- اریب- وسیله ورزش باستانی ■ ۱۰- شکن‌های کف دست و پیشانی- سیم و کابل- سوغات زلزله ■ ۱۱- هرز میان‌تهی- هاون- از درختان- نماد لاغری ■ ۱۲- تکیه کلام درویش- بر قوای سه‌گانه نظارت می‌کند- به هم ساییده شده ■ ۱۳- هر مثلثی دارد- تیرانداز- کبوتر ماده ■ ۱۴- شادمانی- پیوند- یک چهارم ■ ۱۵- برای اینکه- بهترین گلزن خارجی تاریخ بایرن مونیخ

از بالا به پایین

■ ۱- عملیاتی به فرماندهی شهید سپهبد صیاد شیرازی- حس بساوایی- سِر ■ ۲- برگ برنده- جیره- بررسی جنبه‌های مثبت و منفی چیزی ■ ۳- ستون دین- جانشینان پیغمبر- پارچه نازک ■ ۴- ماشین راه‌سازی- از اسامی بانوان- بخار دهان ■ ۵- دستی- شکار- حصار قلعه ■ ۶- سرطان خون- تریاک- زمان مرگ ■ ۷- جنس قوی- از همسران پیامبر- دیلم ■ ۸- خانه ساحلی- بادهای فصلی- پرنده‌ای شکاری؛ باشه ■ ۹- غده‌ای در چشم- پاپوش است اما کفش نیست- پول ژاپن ■ ۱۰- نظر انتخاباتی- استانی در عراق- واحد شمارش هواپیما ■ ۱۱- نباید گلوگیر شود- بدبختی- پارچه کهنه ■ ۱۲- تکرار حرفی- ضد زمینی- همداستان عذرا ■ ۱۳- دریاچه‌ای در ارمنستان- خدای هندوان- سیاره مریخ ■ ۱۴- وارث امپراتوری روم در مرکز مدیترانه- حنا- مدافع فوتبال ■ ۱۵- اسب کبود- کامل کردن- فرقه‌ای از راهبان مسیحی کاتولیک

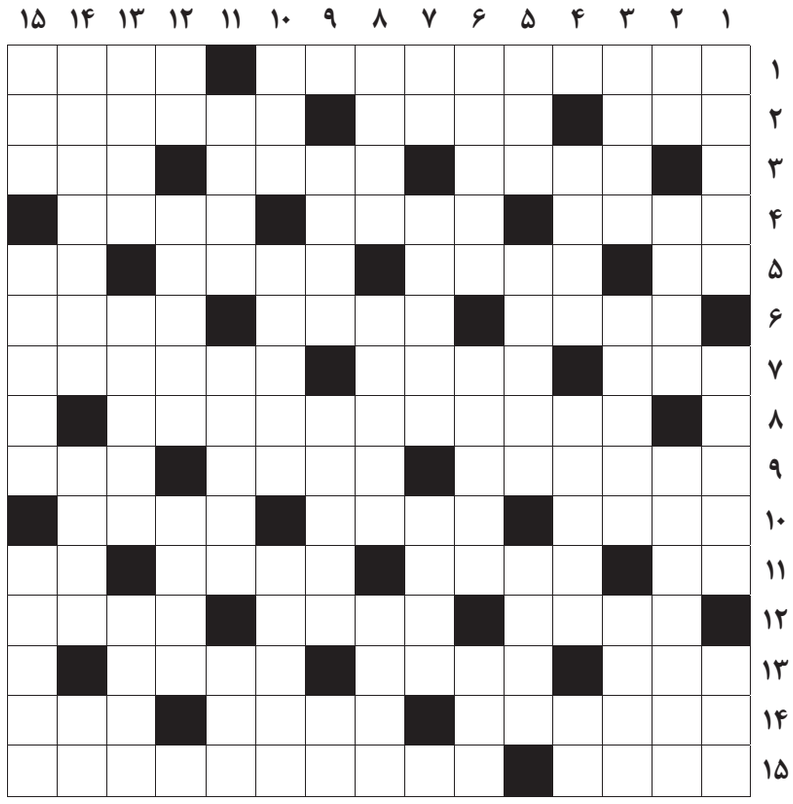

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری قرار دهید که در هر ردیف، ستون و مربع‌های کوچک سه در سه فقط یک بار به کار روند.

			۹	۵				
						۳	۷	۹
۸		۳	۶					
۲						۱		۷
	۶				۵			
	۵			۱	۷		۴	۸
۶		۲						
						۸	۹	
			۱	۳				

جدول کلمات متقاطع

پاسخ جدول شماره ۶۳۶۷
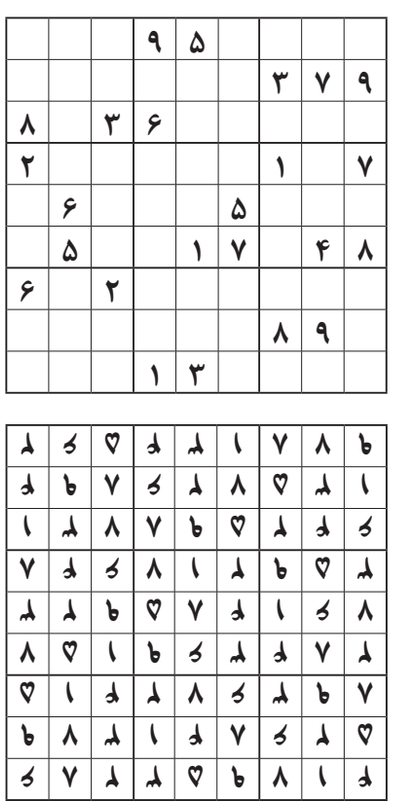
	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ر	ب	ع	ر	ش	ی	د	ی	■	ر	ی	ز	ب	ی	ن
۲	س	و	ا	ر	ک	ا	ر	ی	■	ز	ب	ا	ن	ز	د
۳	■	ن	ر	■	ا	ن	د	■	ک	■	س	ه	ا	■	ا
۴	ب	■	ی	ا	ر	ه	■	و	ت	ر	■	د	ر	چ	■
۵	ا	ک	■	ن	ی	■	ن	ز	ا	ک	ت	■	س	ر	ا
۶	ل	و	ک	س	■	ز	ی	ا	ن	■	ا	س	■	ز	ن
۷	ی	ر	ا	■	ب	ه	ا	ر	■	ش	ل	ی	ل	■	ش
۸	س	ه	ه	ز	ا	ر	م	ت	ر	ب	ا	م	ا	ن	غ
۹	ت	■	ن	ا	ر	ا	■	ک	و	ی	ر	■	م	ت	ا
۱۰	ی	س	■	ل	و	■	چ	ش	م	ه	■	ش	ا	ر	ب
۱۱	ک	ف	ر	■	ر	ه	ا	و	ی	■	ر	ب	■	س	
۱۲	■	ر	و	م	■	م	ک	ر	■	و	ا	ح	ه	■	ت
۱۳	ق	■	س	چ	ن	■	ر	■	س	ا	م	■	و	د	■
۱۴	ا	ر	ت	ر	و	ز	■	پ	ر	ش	س	ه	گ	ا	م
۱۵	ب	ه	ا	م	ا	ر	■	ا	و	ر	س	ن	و	ل	ز